

3. Китайчук Т.Г. Сутність витрат майбутніх періодів та їх місце в балансі / Т.Г. Китайчук, В.Г. Душкевич // Вінницький національний аграрний університет / Серія: Економічні науки. – 2015. - № 12 (45). – С. 134–141.

4. Вигівська І. М. Класифікація витрат майбутніх періодів: обліковий аспект / І. М. Вигівська, Е.Г. Мельник // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2010. – № 6 (53). – С. 45-49.

5. Сук Л.К. Фінансовий облік: Навчальний посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 663 с.

6. Мельник Е.Г. Витрати майбутніх періодів та резерв майбутніх виплат та платежів: склад та характеристика / Е.Г. Мельник // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: Економічні науки. – 2009. – № 3 (49). – С. 34-38.

Ремешевська С.О.,

здобувач вищої освіти групи БЗ/1
обліково-фінансовий факультет

Науковий керівник – **Лугова О.І.,**

канд. екон. наук, старший викладач
кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Україна після прийняття незалежності стала на довгоочікуваний шлях ринкових перетворень. Фінансове інвестування відіграє значну роль у цьому процесі, адже головною властивістю даного виду діяльності є здатність акумулювати найбільші за обсягами ресурси. Основною умовою здійснення інвестування є визначення відповідності інвестиційної політики до стратегічних цілей підприємства, що відображається у підвищенні ефективності господарської діяльності кожної виробничої одиниці. Базовим при розробці механізмів інвестування є розгляд теоретичних питань, що полягають у визначенні сутності, змісту понять фінансових інвестицій, діяльності щодо їх залучення. Головною метою організації обліку фінансових інвестицій на підприємствах є забезпечення об'єктивної оцінки, повного відображення та своєчасного реєстрування в облікових реєстрах операцій, що пов'язані з фінансовими інвестиціями. Організація обліку узагальнює інформацію про такі операції у звітності з метою забезпечення інформаційних потреб зацікавлених осіб, а також дає змогу проведення аналізу та аудиту для зростання ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

Фінансові інвестиції - це домовленості чи контракти записані на папері, такі, як акції, облігації тощо. Трактуювання поняття фінансових інвестицій, надане в Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 13

«Фінансові інструменти», а саме: фінансові інвестиції - активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора [1].

Інвестор – це суб'єкт інвестиційної діяльності, який приймає рішення та вкладає власні, позичені й залучені кошти в об'єкти інвестування [2].

Фінансові інвестиції поділяються на: довгострокові фінансові інвестиції, поточні фінансові інвестиції, еквіваленти грошових коштів.

Довгострокові фінансові інвестиції – це фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент.

Поточні фінансові інвестиції – це інвестиції на строк, що не перевищує один рік, які можуть бути вільно реалізовані у будь-який момент (крім інвестицій, які є еквівалентами грошових коштів).

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни вартості [2].

Залежно від рівня впливу інвестора на інвестоване підприємство інвестиції, що мають довгостроковий характер, у цінні папери інших підприємств, в облігації, у статутний капітал інших підприємств тощо поділяють на інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі, інші інвестиції пов'язаним сторонам та інвестиції непов'язаним сторонам [3]. Інвестиції нерозривно пов'язані з об'єктами інвестування.

Об'єктами поточних фінансових інвестицій є:

– інструменти фінансового ринку: банківські депозити; короткострокові цінні папери та інші дохідні фінансові інструменти; товарні векселі, якщо вони використовуються як цінний папір грошового ринку;

– інвестиції терміном до одного року в капітал асоційованих, дочірніх підприємств та у спільну діяльність зі створенням юридичної особи, які планується утримувати не більше року, тобто планується через рік їх продати, або передати іншій юридичній особі шляхом реорганізації [4].

Отже для цілей бухгалтерського обліку фінансові інвестиції, в першу чергу, визначаються активом, бо їх формування передбачає зменшення ресурсів, що утримається підприємством з метою отримання певних економічних вигід у майбутньому – збільшення прибутку, зростання вартості капіталу, тощо. У сучасній науковій літературі існує розвинена класифікація фінансових інвестицій, але для цілей бухгалтерського обліку здійснюється специфічний їх розподіл. В даному контексті необхідно звернути увагу на відсутність в П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» [5] чіткого розмежування різних за параметрами вкладень в цінні папери, що ускладнює процедуру визнання та оцінки фінансових інвестицій на практиці їх бухгалтерського обліку. Так, Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України залежно

від термінів та цілей інвестування фінансові інвестиції розмежовано на поточні і довгострокові з різним порядком їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку. Тому довгострокові фінансові інвестиції відображаються в I розділі активу балансу «Необоротні активи», а поточні фінансові інвестиції – у II розділі «Оборотні активи».

Для обліку фінансових інвестицій Інструкцією № 291 передбачено рахунки 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» та 35 «Поточні фінансові інвестиції».

Аналітичний облік за рахунком 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» ведеться за видами довгострокових фінансових вкладень та об'єктами інвестування. При цьому побудова аналітичного обліку повинна забезпечити можливість отримання інформації про довгострокові фінансові вкладення в об'єкти як на території країни, так і за кордоном.

Аналітичний облік за рахунком 35 «Поточні фінансові інвестиції» ведеться за видами фінансових інвестицій із забезпеченням можливості отримання інформації про інвестиції як на території країни, так і за кордоном.

Згідно з вимогами п. 4 П(С)БО 12 фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за собівартістю.

Собівартість фінансової інвестиції складається з: ціни її придбання; комісійних винагород; мита, податків, зборів, обов'язкових платежів; інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням фінансової інвестиції.

Ні ПБО 12, ні ПБО 13 не містять спеціальних правил визначення вартості, за якою необхідно первісно визнати безоплатно отримані фінансові інвестиції.

Для первісного визнання безоплатно отриманої фінансової інвестиції можна обрати один із способів:

- визнати інвестицію за її справедливою вартістю з одночасним збільшенням додаткового капіталу у випадку, коли інвестицію буде кваліфіковано як необоротний актив, або

- визнати фінансову інвестицію за нульовою вартістю, що є більш застосовним варіантом для поточних фінансових інвестицій (оскільки протягом 12 місяців буде визнано дохід від їх продажу з нульовою собівартістю або цю інвестицію буде переоцінено на дату балансу за справедливою вартістю з визнанням доходів від переоцінки).

Отже, фінансові інвестиції є рушійною силою структурних зрушень у господарстві, сприяють підвищенню якісних показників економічної діяльності та соціальних перетворень. Стан та зміни в структурі фінансових інвестицій, період їх утримання та можливість реалізації в будь-який момент впливає на організацію бухгалтерського обліку за економічними видами діяльності. Правильна оцінка поточних фінансових інвестицій на всіх етапах їх руху, вдосконалення методики обліку інвестицій дозволять покращити інвестиційний клімат в Україні. Бухгалтерський облік фінансових інвестицій потребує удосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів. Також потрібно

враховувати норми нових міжнародних стандартів фінансової звітності, які покликані прозоріше відображати інформацію у фінансовій звітності.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

2. Пономаренко Є. Б. Бухгалтерський облік і контроль операцій з фінансовими інвестиціями: теорія і методика / Є. Б. Пономаренко / – Житомир, 2012. – 21 с.

3. Клим Н. М. Удосконалення класифікації фінансових інвестицій / Н. М. Клим // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.6. – С. 205–210.

4. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посібник / Г. І. Філіна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91 із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>.

Семенюк І.О.,

студент ф-ту ОПМ, 4 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,

Науковий керівник - **Марчук У.О.,**

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

м. Київ

ПОРІВНЯННЯ ФОРМ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СКЛАДЕНОЇ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ТА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ

В останні роки Україна взяла курс на зближення з Європейським Союзом. Для цього Україні потрібно вносити зміни у правила ведення бухгалтерського обліку, зокрема перейти на Міжнародні стандарти фінансової звітності. Хоча Україна й приблизила національні стандарти бухгалтерського обліку до міжнародних, все одно є розбіжності зумовлені особливостями національного законодавства, зокрема в питанні облікових політик підприємства. Отже, зважаючи на все вище згадане стає зрозумілим, що дана тема є актуальною.

Дослідженням даного питання займалися такі науковці: Н. М. Головай, Б. Засадний, Н. Г. Здирко, О. Кушина [2], Н. М. Пирець [6], В. П. Фурса тощо.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] облікова політика — це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності. Також слід відзначити, що в українському законодавстві є ще одне визначення